



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioan. Crombecii Societatis Iesv Presbyteri De Studio  
Perfectionis Libri Dvo**

**Crombecius, Johannes**

**Mogvntiæ, 1614**

XXIV. De causis Negotiationis spiritualis, & primum quidem de materia  
eius subiecta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51132)

ciuitatum muri corruerunt; quid ni virtus  
 Iesu, Domini nostri, qui mortem, mun-  
 dum, peccatum, & satanam deuicit, confringet  
 aduersarios nostros, subtus nos corruentes, si  
 nos præbeamus?

Pugnandum igitur est, iaciendæ sagittæ,  
 aduersarij; at quot ictibus, vt commi-  
 tentur? Certe multi sunt, vt dixi, & duri: at-  
 que ubi tot dæmones, tot prauis affectus, tot in-  
 habitus perniciosi, sæpius tundendum est.  
 Pertinax, & ni pellatur vi, iussus abibit  
 nunquam. Opus ergo est alio examine, quod  
 aduersariis pellendis & euellendis. Sed ne confu-  
 sine tot examinum (quod nomen nonnullis o-  
 culum est, ac tetricum) obruamur, rationem  
 ornandi ditandique internum hominem  
 Negotiationem spirituales vocabimus: cuius  
 prima pars est examen hoc tertium, de quo po-  
 te dicturi sumus.

## CAP. XXIV.

*De causis Negotiationis spiritualis, &  
 primum quidem de materia eius  
 subiecta.*

**M**irum forte cuiquam videbitur, si *Negotiatio*  
 quisquem dixerit, nobis manda- *spiritualis*  
 esse à Deo Negotiationem spirituales: ve- *ex sacris*  
 in hisce dubiis ad sacrarum litterarum præ- *litteris pro-*  
 batur. *batur.*  
 tiam velut ad sacram ancoram confugiendum

E e e est:

*Luc. 19.**Ephes. 4.*

est: satisque id ex verbis Seruatoris præscriptum esse, & quidem magno rigore, B. Lucas testatur, qui reliquisse videtur. *Negotiamini*, (ait Dominus) quibus distribuebat unicuique secundum modum donationis sue, vel mnam vnam, vel talenta, &c. lucrosa) *negotiamini* (inquam) *dum venio*. quibus enim, quibus summus Negotiator nos omnes suos Turpatores constituit: communicat enim unicuique laboribus nostrum certum gratiæ munus, quemadmodum si illi placet, ut auctor est D. Paulus. *que autem nostrum*, ait, *data est gratia secundum* *suram donationis Christi*.

*Ephes. 4.*

Hæc gratia non sic nobis attribuitur, ut autem propossimus: sed institutoribus datur à Domino, ut oporem eius faciamus, donec redeat, & rationem comprei datae & acceptæ à nobis exigit. Libentius institutor quidem remunerat: sed rigide, auctere, quam panis reque lucrum exigit: quid enim seuerius, quam mutquod seruo, qui mnam repositam in sudore amoris feruarat, socordiam, velut enorme scelus. Institutorissime exprobrat, multis præsentibus, in locup eius confusione? quid, quod inde tollere, in locup posuit: metere, ubi non seminavit: vsuram, in negpere velit, ubi non est negotiatus? quod in locup feruum negligentem spoliet? quod denique in locup inutilem mandat *eici in tenebras exteriores*. *rit fletus & stridor dentium*: Hæc sane grauius, & lo& tamen in reditu suo, cum in decellu ex locup ta ad rationes euocabimur, eam à nobis, in locup scet rationem. Sed cur tam seuere? In locup nimuero magna est, iuxta & ingratitude, in locup nempetanti Domini, quæque tot laboribus, in locup

*Matth. 25.*

*rit fletus & stridor dentium*: Hæc sane grauius, & lo& tamen in reditu suo, cum in decellu ex locup ta ad rationes euocabimur, eam à nobis, in locup scet rationem. Sed cur tam seuere? In locup nimuero magna est, iuxta & ingratitude, in locup nempetanti Domini, quæque tot laboribus, in locup

præscriptum, parui pendere ac negligere: & cum  
 Lucas testatur, negotiatores simus, non pluris Dñi nostri  
 Dominus, cuius, vilitatem, honorē, ac præcepta æsti-  
 dum merito: imo amplius dico, nos ipsos nō pluris fa-  
 talenta lucrum proprium, profectum, ac promo-  
 o. quibus, quā nihilominus & ipse Dñs intendit.  
 nes suos. Turpe est, institores dies noctesque summis  
 iam vnicuique laboribus in lucrum dominorum suorum in-  
 que mambere, vt perituras diuitias acquirāt: nos au-  
 aulus. Instittere atq; otiosi. Ecquid sunt opes illæ  
 a secundæ comparatione cælestium? Dicit Salomon: Me-  
 ait, est acquisitio sapientis negotiatione argenti:  
 uitur, vt auri primi & purissimi fructus eius. Pretiosior est  
 à Domini opibus: & omnia qua desiderantur, huic non va-  
 t, & ratio comparari. Ideo mulier sapiens facta est quasi  
 at. Libera institoris, de longe portans panem. Ex filis ete-  
 aultere, cum pannum aut telas conficit, quas vendit &  
 egerius, commutat cum frumento, quod exteris lateq;  
 n in fidei motis regionibus adfertur.  
 ne scelus. Institorum prima dignitas est, habere bonū  
 tribus, occupet dominum: at noster & optimus,  
 tolle, occupetissimus, & liberalissimus est. Opti-  
 it: vsuram negotiamur, cum omni studio, qua agendo,  
 quod mpatiēdo, virtutum opera deducimus, eaq;  
 od deniq; exteximus, multa que paramus, quæ vsui sint  
 exterioris. exemplo non modo domesticis & vicinis,  
 ne graui & longe lateque remotis, dum præclara ge-  
 cellu ex ad exterarum nationes deferuntur. Fama ac  
 à nobis adicatio, quæ circumfertur, nauis est instar,  
 re? Inca hominum præclara facinora deuehuntur.  
 atitudo: quid vero mercedis sancta anima per mulierē  
 ot laborib; significata recipiet? Panis, quo mentem nutriat,

*Allegoria.*

*Prou. 3.*

*De nauē  
institoris.  
Prou. 31.*



petitur non è terra sed è cælo, regione remotissima; de quo Dominus dixit: *Ego sum pater* *nis viuus, qui de cælo descendi.* Nec exilis pariter redditur, sed is, cuius pretium nutrit, regat, ornet, omnia denique ad vitam necessariam contineat. Gustemus ergo, & experiamur, videamus quoniam bona est Negotiatio hæc, permittamus nos à mortalibus, qui summo dore, intolerabili labore & fatigatione fructu ac fallaces opes sequuntur, studio, cura, diligentia, industria superari.

*Ioan. 6.*

*Negotiationis spiritalis utilitas.*

134. Sine hac Negotiatione numquam PERFECTI-  
 ONEM assequemur. Hæc est, egestatem & indigentiam à nobis expellit, vitias auget, virtutes conquirat ac cumulatas, denique omnis sanctitatis verique honoris ac PERFECTI-  
 ONIS fastigium attingit. Cuius enim de examine speciali loquimur, in eo magnum quidem momentum collocamus, quo eo tamquam censoria quadam dignitate scientia nostra utatur, ad rei gestæ statum erigendum, & Negotiationis summam reponendam; quasi dati & accepti rationes à nobis postulet exhiberi: verum ubi Negotiatio est, nullæ rationes remanent exigendæ. Cuius simili examine utuntur, quod eorum est Negotiatio. Examen vero ad hoc seruitur inquiratur an fiat Negotiatio, an vigeat, quæ diligentia, qua industria; quid prætermittatur, quid actum; quo successu, quo fructu. Negotiatio vero ipsa acquirit, meritoque assequenda PERFECTI-  
 ONIS primum instrumentum

appellari : vitur enim virtutibus omnibus  
 quam pecuniis, imo res omnes naturales in  
 suos & lucrum adsciscit. quare, si hæc duo  
 que gerantur, occasiones ingentium opum  
 nascuntur, & breuissimo spatio, cum ingenti  
 virtualium opum cumulo, ad PERFECTI  
 ONI sculmen perueniemus. Vnum  
 sine altero parum proderit: nam discussio si-  
 ne studio proficiendi inanis est, quæsitio vero  
 celestium diuitiarum sine discussione flaccescit.  
 Examini seu Negotiationis huius obie-  
 cta duo sunt : quorum primum ex eo corpore  
 peccati conficitur, de quo D. Paulus, *Quis  
 liberabit de corpore mortis huius ?* iis adiunctis  
 vitiis, quos longo vsu ac consuetudine pec-  
 cati contraximus ; de quo corpore loquitur  
 Cassianus in collatione Cheremonis Abba-  
 tis. *Hoc itaque, ait, peccati corpus multis vitio-  
 rum membris probatur extructum ; & ad eius attine-  
 re portionem, quidquid vel factis, vel dictis, vel cogita-  
 tionibus peccatur : cuius membra rectissime super terram  
 asseruntur. Huius corporis Apostolus membra  
 asserens, Mortificate, ait, membra vestra, que sunt  
 super terram: fornicationem, immunditiam, libidi-  
 nes, concupiscentiam malam, auaritiam. Hæc  
 Cassianus. Vocatur autem corpus, quod ex  
 multis membris conflatum, ( vt ibidem anno-  
 tat Cassianus ) quodque compaginatam ac co-  
 munitam sit, vt partes omnes firmissime co-  
 hæreant, vixque modus sit vnus ab altera auel-  
 lendi, ni totum corpus dissoluatur. Quemad-  
 modum enim pro corpore brachia se periculo  
 Eee 3 obii.*

*Negotia-  
 tionis spiri-  
 tualis obie-  
 cta duo.*

1.  
*Persequi-  
 tur pecca-  
 ta.*

*Rom. 7.  
 Collat. 12.  
 ca. 2.*

*Col. 3.*

*Corpus  
 peccati  
 quid.*

*Similia.*

1.

2.

obiiciunt, sicut ceteræ partes pro capitis tuitione: ita pertinaciter vitia omnia sese mutuo iunctis viribus propugnant. Id quoque videamus in rudente, seu fune nautico, quem difficultate vel abrumpes, vel scindes, ni dissuas, & in prima fila redigas. Inquirendum ergo in corpus liberos nefarium: alioquin dissolutio hæc admodum difficilis est; & partes ipsæ sic permixtæ, ut quædam modo inuisibiles ac insensibiles reputantur. *Delicta quis intelligit?* non enim omni tempore nos prouocant, aut capita sua foras exerunt.

*Psalm. 18.**Nota.*

3.

Latitant serpentes in cauernis; nec semper mordent, nisi forte in occulto; quia non omnino & tempore datur occasio. Scintillæ diuturnis cineribus conseruantur sine luce, sine fumo: cineres amoueris, lucent illæ, & vicinas scintillas accendunt, magnumque sæpe ignem gerunt. Ita nobiscum agitur: serpentes geruntur in cauernis animorum nostrorum, & sub penitentia cineribus ignis haud raro delitescit: ubi nox tentationis aduenerit, egrediuntur serpentes & dracones ex antris, mordent; pugnant; truant, dilaniant eos, in quos impetunt; & remotis penitentia cineribus, quibus nobis plus æquo confidimus, nec stipulam trahimus, miramur nos primum hoc ignem, deinde accendi, ac denique, qui spiritu carnis, carnem absumi, & in fauillam spiritus edificium redigi.

*Interni defectus non facile cognoscuntur.*

1.

*Atironib.*

Tironibus familiare est, dum in primo conuersionis feruore versantur, propter imperitiam feruidi spiritus, qui omnia facilia reddit, opinari

iosius de se; nullam vniquam in vlla re fore  
estiam; prauos habitus nullos, nullos ser-  
pentes, dracones, viperas, & scorpios in se su-  
esse reliquos; ignem concupiscentiæ pla-  
extinctum, quod à cineribus contegatur. Di-  
camen de iis licet illud Lyrici Poetæ: *In-  
per ignes Suppositos cineri doloso.* Transit dies  
solationis, venit nox, occasiones peccandi,  
agnæ actentationes; & mirantur in se adhuc  
modo delitescere, sed & viuere, quos mor-  
os extinctosque arbitrabantur.

Idem vsu venire solet solitariis hominibus,  
line superiore vel direttore aut extra com-  
unitatem degunt, & in arenâ numquam aut  
prodeunt: magnis pœnis corpora sua af-  
funt. Si magis aduersarios coercent, vincunt,  
concludunt, quam opprimunt; impediunt  
ne erumpant; (quod satis facile fit, dum  
eis erumpendi occurrit occasio) occulti  
latitant, imo contingit interdum vt bo-  
operibus iis serpentes alantur, vt in super-  
imprudenti zelo videre est. At vbi cine-  
excutiuntur, nec in lingua frenum est, nec  
laudis appetitu modus, nec in ciborum de-  
moderatio, nec in ira habenæ, nec in sen-  
vllis cura; produnt se qui latuerant, & in-  
quo homine veterem & viuere & vigere mira-  
tur.

Coercentur etiam subditi disciplinæ seueri-  
tate, ac superiorum oculo, tamquam claustris  
missimis, ac cineribus circumfusis. Si ad digni-  
postmodum aut officia euehantur; honores

Ecc 4 non

2.  
*A solita-  
rijs.*

3.  
*A subditis.*

*Apparent  
in iis qui a-  
liis proficiū-  
tur.*

*Simile.*

non tam mutant, quam produnt mores: & magis  
gistratus non facit, sed ostendit virum, quem ad  
modum medicorum experientia obseruatur  
est: si quis ex humili loco in excelsum mouetur,  
transferatur, ibi morbus non tam de nouo  
gnitur, quam, qui latebat, proditur. Quam  
sunt quotidiana! & quis id ipsum in se non  
seruat? Si euectus ad dignitates in te non ob-  
uas defectus tuos, nec agnoscis: alij plus satis  
cognoscent & obseruabunt, & te tuis verti-  
pingent coloribus. Hi serpentes latere non  
sunt, nec ignis non lucere. Id vero nescis  
quem vel experientia non docuerit, vel  
studium & cura, ac vitiorum persecutio non  
berauerit. Ergo in antrum conscientiae  
penetrandum est: & venari eos oportet  
scos, qui, quia priores nos vident, incautos  
cant; & lupos latentes, qui nobis loquentes  
clamandi potestatem adimunt. Et licet minime  
appareant, suspicari, imo & credere debent  
in cauerna concupiscentiae monstrorum  
omne contegi. Promittit nobis Isaias (si  
ex Deo nati mamillae caelesti assueuerimus  
voluptatum huius mundi vberem auulsi) omni  
securitatem & immunitatem a venenato  
lu. Delectabitur, inquit, infans ab vberem super  
ne aspidis: & in cauerna reguli, qui ablati su-  
manum suam mittet. Non nocebunt & non occidant  
in vniuerso monte sancto meo: quia repleta est  
ra scientia Domini, sicut aqua maris operitur  
tes.

*Obiectū.*

Alterum obiectum Negotiationis spirituum e-

augumentum virtutum: infunduntur nam- *Negotia-*  
 omnes virtutes supernaturales in prima *tionis*  
 minis iustificatione; sed eo, quo eas accipi- *Studium*  
 unt, manent statu & gradu, nisi studio, diligen- *virtutes*  
 ter ac operibus augeantur. Itaque Negotiatio *acquiren-*  
 tra primum conatur nomina seu debita sol- *di.*  
 in se non *ere*, inopiam pelleret; quæ Negotiationis tinea  
 te non ob- *angui* ligæ sunt: tum tota incumbit vt supel-  
 li plus sa- *augeatur*, ornetur domus, thesaurus coacer-  
 e tuis ven- *etur*, denique mercator egregie ditetur ac no-  
 atere nos- *litetur*.

## CAP. XXV.

*causa finali Negotiationis spiritualis,*  
*impe spirituali lucro: deque causa eius-*  
*dem efficiente: additis aliquot preceptis,*  
*quibus seruator & conatus noster*  
*excitetur.*

Q Vis fit finis Negotiationis huius, fa- *Finis seu*  
 cile cognoscitur ex iis quæ diximus: *excellencia*  
 querit enim mercator lucrum; & sane, si lu- *ac pretium*  
 crum non speraret, labores non susciperet. sed *Negotia-*  
 uerum temporale sectatur, nos vero spirituale *tionis spi-*  
 æ æternum: at hoc quantum illo pretiosius! *ritualis de-*  
 scribitur.  
 adiamus pretium, illudque concupiscamus.  
 hac Negotiatione sapientiam acquirimus, the-  
 aurum profecto incomparabilem. at cuius  
 pretij est sapientia acquisitio? Nescit homo pre- *Iob 28.*  
 tium eius, ait Iob, nec inuenitur in terra suauster  
 Eec 5 *viuent*